

Datum
2021-05-05Handläggare
Susanne Alger
Väg och järnväg
Enhet Trafikant
Trafikantregler

Konsekvensutredning av ändring i föreskrifter om ansökan om körkort på elektronisk väg samt ändring i föreskrifter med bestämmelser om identitetsprovning

Transportstyrelsens förslag:

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:114) om ansökan om körkort på elektronisk väg ändras genom att det anges att föreskrifterna även gäller vid utbyte av körkort från Färöarna och Förenade kungariket.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2012:41) om förarprov, allmänna bestämmelser ändras genom att det anges att även pass utfärdat av Färöarna är en godtagbar identitetshandling.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m. ändras genom att det anges att även pass utfärdat av Färöarna och Förenade kungariket är godtagbara identitetshandlingar vid syn- och läkarundersökning. Paragrafen uppdateras även i övrigt för att överensstämma med vilka identitetshandlingar som godtas enligt TSFS 2012:41. Vidare föreslås språkliga ändringar i 1 §.

A. Allmänt

1. Vad är problemet eller anledningen till regleringen?

Förenade kungariket (Storbritannien och Nordirland) lämnade Europeiska unionen (EU) den 1 februari 2020. Körkort utfärdade av Förenade kungariket (brittiska körkort) omfattas inte längre av EU-lagstiftningen om ömsesidigt erkännande och utbyte av körkort. Frågor om erkännande och utbyte av brittiska körkort styrs i stället av medlemsstaternas nationella regleringar. Utgångspunkten i Sverige är att ett utländskt körkort som har utfärdats i en stat utanför EES inte längre är giltigt om innehavaren har varit folkbokförd här i mer än ett år. När det gäller brittiska körkort har ett undantag från den tidsbegränsningen införts i 6 kap. 8 a § körkortsförordningen (1998:980) vilket innebär att innehavare av brittiska körkort som är bosatta i Sverige kan fortsätta att använda körkortet här.

Färöarna omfattas också av ovanstående undantag. Färöarna ingår inte i EES, men tillhör de nordiska länder som sedan länge haft ett tätt utbyte när det gäller bland annat studier och arbetsmarknad.¹

Innehavare av brittiska och färöiska körkort saknar än så länge möjlighet att byta ut det mot ett svenskt körkort, vilket kan leda till att de måste ta svenskt körkort om de exempelvis saknar möjlighet att förnya körkortet med anledning av bosättningen i Sverige.

I dagsläget finns i 6 kap. 7 § körkortslagen regler om möjligheten att efter ansökan byta ut ett utländskt körkort (från EES-land, Schweiz eller Japan) mot ett likvärdigt svenskt körkort. Det krävs då att innehavaren är permanent bosatt i Sverige och att körkortet är giltigt. För utbyte av körkort från Schweiz eller Japan krävs att innehavaren i samband med ansökan uppfyller de personliga och medicinska krav som även ställs för att få körkortstillstånd i 3 kap. 2 § KKL.

Även om det ännu inte är beslutat finns nu ett lagförslag om att tillåta utbyte av körkort från Förenade kungariket samt Färöarna². Enligt förslaget är en förutsättning för utbyte av dessa körkort att innehavaren uppfyller de medicinska kraven för körkortstillstånd, på samma sätt som idag gäller vid utbyte av körkort från Schweiz och Japan. Lagändringen föreslås träda i kraft 1 juli. För att överensstämman med en sådan ändring måste Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:114) om ansökan om körkort på elektronisk väg ändras.

TSFS 2013:114 reglerar bl. a. vad som gäller vid ansökan om utbyte av körkort från annat EES-land, Schweiz och Japan när det sker på elektronisk väg. För att det också ska vara möjligt för personer med brittiska och färöiska körkort att göra utbyte på elektronisk väg behöver föreskriften ändras. När det gäller vilka identitetshandlingar som accepteras vid ansökan om utbyte av körkort i TSFS 2013:114 hänvisas till Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om förarprov (TSFS 2012:41).

I TSFS 2012:41 finns regler som visar vilka identitetshandlingar som är godkända att identifiera sig med inför förarprov. Utifrån Brexit har reglerna i föreskrifterna justerats med syfte att underlätta för brittiska medborgare bosatta i Sverige att identifiera sig inför förarprov. Därför har pass som utfärdats av Förenade kungariket i en tidigare föreskriftsändring lagts till som godkänd identitetshandling i föreskriften³. Även pass från Färöarna bör

---

¹ www.norden.org

² Proposition 2020/21:126. *Utbyte av körkort som utfärdats i Färöarna eller Förenade kungariket*. Hämtad från <https://www.regeringen.se/494898/contentassets/bc035d086b7749d996fb505f6c112f69/pro-p.-202021126-utbyte-av-korkort-som-utfardats-i-faroarna-eller-forenade-kungariket.pdf>

³ Dnr TSF 2019-85

inkluderas i den bestämmelsen eftersom även personer från Färöarna kan ansöka om körkortsutbyte enligt lagförslaget.

I Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort regleras vilka identitetshandlingar som accepteras vid utfärdande av de synintyg eller läkarintyg som krävs för att säkerställa att de personliga och medicinska kraven uppfylls. I föreskriften accepteras inte pass utfärdade av Förenade kungariket eller Färöarna som identitetshandling.

2. Vad ska uppnås?

Föreskrifterna bör överensstämja med den föreslagna lagändringen i 6 kap. 7 § körkortslagen och underlätta för brittiska och färöiska medborgare att byta ut sitt körkort. Kraven på godtagbara identitetshandlingar bör överensstämja i de olika moment som utgör förutsättningar för att få ett svenskt körkort – elektronisk ansökan om utbyte, synintyg, läkarintyg och förarprov.

3. Vilka är lösningsalternativen?

3.1 Effekter om ingenting görs?

Om inte TSFS 2013:114 ändras kan personer som har körkort från Förenade kungariket och Färöarna inte ansöka om utbyte elektroniskt även om lagen ändras. Om inte TSFS 2012:41 ändras kan de färöiska medborgare som vill avlägga förarprov inte göra det utan att först skaffa en annan identitetshandling än ett färöiskt pass. Om inte TSFS 2010:125 ändras kan medborgare från Förenade kungariket och Färöarna inte skaffa de läkarintyg och synintyg som krävs för utbyte av körkort eller för den delen körkortstillstånd utan att skaffa en annan identitetshandling än sina nationella pass.

3.2 Alternativ som inte innebär reglering

Det är viktigt att körkort utfärdas för rätt person. Därför regleras idag vilka identitetshandlingar som är godtagbara i processen för att få ett svenskt körkort. För att räknas som godtagbara identitetshandlingar måste de aktuella passen inkluderas i föreskrifterna. Det saknas därför alternativ som inte innebär reglering. Det är också Transportstyrelsens uppfattning att frågan om godtagbar identitetshandling inte är lämplig att lösa på annat sätt än genom reglering.

3.3 Regleringsalternativ

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:114) om ansökan om körkort på elektronisk väg

Transportstyrelsen föreslår att 1 § i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:114) om ansökan om körkort på elektronisk väg ändras genom att det anges att föreskrifterna även gäller vid utbyte av körkort från Färöarna och Förenade kungariket.

Transportstyrelsens bedömning är att rimliga alternativ till denna reglering saknas.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2012:41) om förarprov, allmänna bestämmelser

Transportstyrelsen föreslår att 2 § Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2012:41) om förarprov, allmänna bestämmelser ändras genom att det anges att även pass utfärdat av Färöarna är en godtagbar identitetshandling.

Transportstyrelsens bedömning är att rimliga alternativ till denna reglering saknas.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m.

Transportstyrelsen föreslår att 2 § i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2010:125) om medicinska krav för innehav av körkort m.m. ändras genom att det anges att även pass utfärdat av Färöarna och Förenade kungariket är godtagbara identitetshandlingar vid syn- och läkarundersökning. Paragrafen uppdateras även i övrigt för att överensstämma med vilka identitetshandlingar som godtas enligt TSFS 2012:41. Vidare föreslås språkliga ändringar i 1 §.

Transportstyrelsens bedömning är att rimliga alternativ till denna reglering saknas.

4. Vilka är berörda?

De som berörs av de föreslagna ändringarna är personer från Förenade kungariket och Färöarna som vill byta ut eller ta körkort i Sverige. Det är svårt att uppskatta hur många som är intresserade av att utnyttja denna möjlighet.

Förutom enskilda från dessa länder kan läkare, optiker och andra som har rätt att utfärda syn- och läkarintyg samt Trafikverket, Forsvarsmakten, gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning och Transportstyrelsen komma att beröras av förändringarna.

5. Vilka konsekvenser medför regleringen?

5.1 Företag

(X) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtliga konsekvenser för företagen beskrivs därför under 5.1.

( ) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför ingen beskrivning under 5.1 utan samtliga konsekvenser för företagen beskrivs under avsnitt C.

Synprövare hos optiker och trafikskolor måste fortsättningsvis bedöma äktheten på pass från Förenade kungariket och Färöarna. Transportstyrelsen bedömer inte att påverkan på synprövare blir särskilt stor då antalet synundersökningar utförda på medborgare från Förenade kungariket eller Färöarna antas vara relativt få. Dessutom har synprövare bedömt äktheten på pass från Förenade kungariket i många år innan landet lämnade EU.

5.2 Medborgare

Personer från Förenade kungariket och Färöarna får möjlighet att ansöka om körkortsutbyte på elektroniskt väg. De kan även använda sina pass som identitetshandling vid utbyte, vid medicinska kontroller som förutsätts vid sådant utbyte samt om de behöver avlägga svenskt förarprov.

5.3 Staten, regioner eller kommuner

Transportstyrelsens bedömning är att förslagen till ändringar inte får mer än marginell påverkan på stat, regioner eller kommuner.

De som utfärdar synintyg och läkarintyg inom hälso- och sjukvården måste fortsättningsvis bedöma äktheten på pass från Förenade kungariket och Färöarna. Transportstyrelsen bedömer inte att påverkan blir särskilt stor då antalet undersökningar utförda på medborgare från Förenade kungariket eller Färöarna antas vara relativt få. Dessutom har de som utfärdar synintyg och läkarintyg bedömt äktheten på pass från Förenade kungariket i många år innan landet lämnade EU. Transportstyrelsen, som utfärdar körkortstillstånd och körkort samt beslutar i ärenden om körkortsutbyte, kommer att tillämpa de nya reglerna vid ansökningar från dessa medborgare. Förändringen medför också att informationstexten om identifiering behöver ändras på alla blanketter för läkarintyg och för intyg om synprovning. Att ändra dessa är en lång process med många instanser och det arbetet kommer därför inte vara klart till det datum då föreskriften är tänkt att träda i kraft. Transportstyrelsen avser därför att informera via webbsidan om att även pass från Förenade kungariket och Färöarna accepteras.

5.4 Miljö

Förslaget bedöms inte ha någon nämnvärd påverkan på miljön. Medborgare från dessa länder kan redan nu använda sina körkort i Sverige.

5.5 Externa effekter

De föreslagna regelförändringarna bedöms inte få någon extern effekt på till exempel buller, olyckor eller infrastrukturslitage.

6. Vilka konsekvenser medför övervägda alternativ till regleringen och varför anses regleringen vara det bästa alternativet?

Inga alternativ har övervägts.

7. Vilka bemyndiganden grundar sig myndighetens beslutanderätt på?

Bemyndigande för Transportstyrelsen att meddela föreskrifter om utfärdande och förnyelse av körkort på elektronisk väg finns i 3 kap. 15 § och 8 kap. 6 § körkortsförordningen.

Transportstyrelsen har bemyndigande att föreskriva om förarprov enligt 8 kap. 5 § körkortsförordningen (1998:980) och 7 kap. 2 § militärtrafikförordningen (2009:212).

Transportstyrelsen får enligt 8 kap 1 och 6 §§ körkortsförordningen bl. a meddela föreskrifter om

- medicinska krav för behörighet,
- synprovning, läkarintyg och utlåtande enligt 3 kap. 1 § körkortsförordningen
- verkställigheten av 3 kap. 3 § körkortslagen samt
- ytterligare föreskrifter om verkställighet av körkortslagen.

8. Överensstämmer regleringen med eller går den utöver de skyldigheter som följer av EU-rättslig reglering eller andra internationella regler?

I Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort finns viss reglering avseende körkort, medicinska krav för innehav av körkort och förarprov. Körkortsdirektivet reglerar bara vissa delar av körkortsområdet och innehåller även minimikrav och utgör därför så kallad minimiharmonisering. Direktivet innehåller bland annat regler för utfärdande av körkort, utbyte av körkort samt minimikrav för fysisk lämplighet och harmonisering av normerna för förarprov. Både när det gäller utbyte av körkort från tredje land och i övrigt saknas regler kring hur individen ska identifiera sig. Eftersom det är fråga om minimiharmonisering

finns det utrymme för medlemsstaterna att lägga till nationella krav och att ställa högre krav än vad som framgår av direktivet.

De föreslagna föreskriftsändringarna är nationella krav som inte omfattas av det som regleras i körkortsdirektivet.

Föreskriftsförslagen innebär inte någon negativ effekt på de fyra friheterna; fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Ändringarna i reglerna om vilka identitetshandlingar som är godtagbara innebär lättnader för individen i förhållande till dagens regler.

Transportstyrelsen bedömer att det saknas anledning att anmäla de föreslagna föreskriftsändringarna till kommissionen enligt artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster. Det handlar varken om tekniska föreskrifter eller om föreskrifter som reglerar etablering eller leverans av e-tjänster.

Det finns inte heller skäl att anmäla de föreslagna ändringarna enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet). Ändringarna avser inte utövande av tjänsteverksamhet, utan ett par tillägg avseende vilka identitetshandlingar som är godtagbara att identifiera sig med i olika moment av körkortsprocessen. Av ingressen till tjänstedirektivet framgår att direktivet inte är tillämpligt på t. ex. vägtrafikbestämmelser. Det är också så att tjänster som är kopplade till hälso- och sjukvård och tjänster på transportområdet är undantagna från direktivets tillämpningsområde.

9. Behöver särskild hänsyn tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och finns det behov av speciella informationsinsatser?

Om propositionen bifalls träder lagändringen i kraft 1 juli. Om propositionen inte bifalls är en del av dessa ändringar inte längre aktuella och föreskriftsförslaget kommer då att omarbetas. Blanketterna för läkarintyg och intyg för synprovning kommer inte att hinna ändras till föreskriftens ikraftträdande, men det bedöms inte rimligt att invänta dessa förändringar då det kan dröja mer än ett och ett halvt år innan alla blanketter uppdaterats. Det är önskvärt att dessa föreskrifter träder i kraft så snart som möjligt efter 1 juli för att överensstämja med gällande lagstiftning. 1 november har förts fram som ett realistiskt alternativ.

B. Transportpolitisk måluppfyllelse

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet finns också funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för människor och gods. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det ska också bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och att miljökvalitetsmålen uppnås, samt bidra till ökad hälsa.

10. Hur påverkar regleringen funktionsmålet?

Den underlättar för medborgare från Färöarna och Förenade kungariket att byta ut sina körkort mot svenska och att identifiera sig vid de kontroller som behövs för att få sitt körkort utbytt.

11. Hur påverkar regleringen hänsynsmålet?

Transportstyrelsens bedömning är att förslaget inte påverkar hänsynsmålet.

C. Sammanställning av konsekvenser

Berörd aktör	Effekter som inte kan beräknas		Beräknade effekter (tkr)	Kommentar
	Fördelar	Nackdelar		
Företag		Måste kunna bedöma äktheten hos färöiska och brittiska pass		Marginell påverkan
Medborgare	Medborgare från Färöarna och Förenade kungariket behöver inte skaffa svenska identitetshandlingar för att kunna få ett svenskt körkort			
Staten m.fl.		Måste kunna bedöma äktheten hos färöiska och brittiska pass Transportstyrelsen måste anpassa blanketter		Marginell påverkan
Externa effekter				
Totalt				

D. Samråd

Samråd krävs med Socialstyrelsen enligt 8 kap. 1 § körkortsförordningen. De har fått översiktlig information om förändringarna och hade inga invändningar i det läget. De får förslaget på remiss för en närmare bedömning.

Enligt 8 kap. 6 § 2 stycket körkortsförordningen ska Transportstyrelsen innan myndigheten meddelar föreskrifter med stöd av första stycket (verkställighet av körkortslagen och körkortsförordningen) inhämta ett yttrande från Polismyndigheten om föreskrifterna avser giltighet, utbyte och ersättande av utländska körkort. De har uttryckt att de kan yttra sig i samband med remiss.

Om ni har några frågor med anledning av konsekvensutredningen eller synpunkter ni vill framföra får ni gärna kontakta oss:

Susanne Alger, utredare
Tel 010-495 45 03
susanne.alger@transportstyrelsen.se

Sofi Nygren, jurist
Tel 010-495 55 57
Sofi.Nygren@transportstyrelsen.se